
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2010 Rhif 65 (Cy.15)

ANIFEILIAID, CYMRU

IECHYD ANIFEILIAID

**Gorchymyn Rheoli Salmonela mewn
Heidiau o Dyrcwn (Cymru) 2010**

<i>Gwnaed</i> - - - -	<i>13 Ionawr 2010</i>
<i>Gosodwyd gerbron Cynulliad</i>	
<i>Cenedlaethol Cymru</i> - -	<i>15 Ionawr 2010</i>
<i>Yn dod i rym</i> - -	<i>5 Chwefror 2010</i>

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn hwn drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adrannau 1 ac 8 o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981(1) a pharagraff 1A o Atodlen 2 i Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972(2).

Mae Gweinidogion Cymru o'r farn ei bod yn hwylus i gyfeiriadau at yr offerynnau Cymunedol a roddir ar waith gan y Gorchymyn hwn gael effaith fel cyfeiriadau at yr offerynnau hynny fel y'u diwygir o dro i dro.

Enwi, cymhwyso a chychwyn

1. Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Rheoli Salmonela mewn Heidiau o Dyrcwn (Cymru) 2010. Mae'n gymwys o ran Cymru ac yn dod i rym ar 5 Chwefror 2010.

Dehongli

2.—(1) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “daliad” (“*holding*”) yw unrhyw ddaliad lle y cedwir neu y bwriedir cadw un neu ragor o heidiau o dyrcwn;

ystyr “haid” (“*flock*”) yw'r holl dyrcwn o'r un statws iechyd â'i gilydd a gedwir yn yr un fangre neu yn yr un cae ac sy'n ffurfio un uned epidemiolegol ac, yn achos tyrcwn dan do, yn cynnwys pob aderyn sy'n rhannu'r un gofod awyr;

ystyr “haid o dyrcwn” (“*turkey flock*”) yw—

---

(1) 1981 p. 22. Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Gweinidog a'r Ysgrifennydd Gwladol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan O.S. 1999/672 ac O.S. 2004/3044. Mae swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn arferadwy gan Weinidogion Cymru yn rhinwedd paragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

(2) 1972 p. 68. Mewnswydd paragraff 1A gan adran 28 o Ddeddf Diwygio Deddfwriaethol a Rheoleiddiol 2006 (p. 51).

- (a) haid o fwy na 250 o dyrcwn a gedwir at fridio;
- (b) haid o fwy na 500 o dyrcwn a gedwir at gynhyrchu cig y bwriedir i bobl ei fwyta oni bai—
  - (i) bod llai na 10,000 o dyrcwn unigol yn cael eu cadw mewn unrhyw gyfnod o 12 mis ar y daliad lle y ceir yr haid, a
  - (ii) bod yr holl gig yn cael ei gyflenwi i'r defnyddiwr terfynol neu i sefydliadau manwerthu lleol;

ystyr “meddiannydd” (“*occupier*”) o ran unrhyw ddaliad yw'r person sydd â gofal y daliad.

(2) Yn y Gorchymyn hwn, mae cyfeiriad at—

- (a) Rheoliad (EC) Rhif 584/2008 yn gyfeiriad at Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 584/2008 sy'n rhoi ar waith Reoliad (EC) Rhif 2160/2003 o ran targed Cymunedol ar gyfer gostwng mynychder *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* mewn tyrcwn (3),
- (b) Rheoliad (EC) Rhif 646/2007 yn gyfeiriad at Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 646/2007 sy'n rhoi ar waith Reoliad (EC) Rhif 2160/2003 o ran targed Cymunedol ar gyfer gostwng mynychder *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* mewn brwyliad ac yn diddymu Rheoliad (EC) Rhif 1091/2005(4),
- (c) Rheoliad (EC) Rhif 1177/2006 yn gyfeiriad at Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1177/2006 sy'n rhoi ar waith Reoliad (EC) Rhif 2160/2003 Senedd Ewrop a'r Cyngor o ran gofynion ynghylch defnyddio dulliau rheoli penodol yn fframwaith y rhaglenni gwladol i reoli Salmonela mewn dofednod (5),

ym mhob achos fel y'u diwygir o dro i dro.

Awdurdod cymwys

3. Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod cymwys at ddibenion—

- (a) Rheoliad (EC) Rhif 584/2008;
- (b) Rheoliad (EC) Rhif 646/2007; ac
- (c) Rheoliad (EC) Rhif 1177/2006.

Samplu

4.—(1) Rhaid i'r meddiannydd samplu yn unol â phwyntiau 1 a 2 o'r Atodiad i Reoliad (EC) Rhif 584/2008 a rhaid iddo anfon samplau i labordy a gymeradwywyd yn unol â phwynt 3.1 o'r Atodiad hwnnw (ac at ddibenion y pwynt hwnnw mae “express mail” yn cynnwys post dosbarth cyntaf).

(2) O ran pob sampl rhaid i'r meddiannydd ddarparu'r wybodaeth a ganlyn—

- (a) enw'r meddiannydd;
- (b) cyfeiriad y daliad;
- (c) math y samplau;
- (ch) y dyddiad pryd y cymerwyd y samplau;
- (d) dull adnabod yr haid, pan fo mwy nag un haid ar y daliad;
- (dd) y dyddiad pryd y symudodd yr haid i'r daliad;
- (e) oed yr haid.

---

(3) OJ Rhif L 162, 21.6.2008, t. 3.

(4) OJ Rhif L 151, 13.6.2007, t. 21.

(5) OJ Rhif L 212, 2.8.2006, t. 3.

Cofnodion samplau

5.—(1) Rhaid i'r meddiannydd, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl cymryd sampl, gofnodi—

- (a) y math o sampl a gymerwyd;
  - (b) y dyddiad pryd y cymerwyd y sampl;
  - (c) pan fo mwy nag un haid ar y daliad, dull adnabod yr haid y cymerwyd y sampl ohoni;
  - (ch) oed yr haid a samplwyd;
  - (d) y labordy yr anfonwyd y sampl iddo;
  - (dd) dyddiad cigydda arfaethedig yr haid a samplwyd.
- (2) Rhaid i'r meddiannydd gofnodi canlyniad pob prawf pan gaiff ef gan y labordy.

Cofnodion symudiadau

6. Pan fo adar yn cael eu symud i ddaliad neu oddi arno rhaid i'r meddiannydd gofnodi ar gyfer pob haid—

- (a) dyddiad y symud;
- (b) ai i'r daliad ynteu oddi arno y symudwyd yr adar;
- (c) nifer yr adar a symudwyd;
- (ch) oed yr adar a symudwyd;
- (d) yn achos symud haid gyfan, dull adnabod yr haid honno, pan fo mwy nag un haid ar y daliad;
- (dd) manylion adnabod yr adeilad neu'r grŵp o adeiladau y symudwyd yr adar iddo, iddynt, oddi wrtho neu oddi wrthynt;
- (e) cyfeiriad y daliad y daethant ohono neu'r lladd-dy neu'r daliad yr anfonwyd hwy iddo.

Dyletswyddau'r person sydd â gofal labordy

7. Pan fo labordy yn profi samplau, rhaid i'r person sydd â gofal y labordy sicrhau eu bod yn cael eu profi yn unol â phwynt 3 o'r Atodiad i Reoliad (EC) Rhif 584/2008.

Gwahardd defnyddio gwrthficrobiaid

8. Ni chaiff neb roi unrhyw wrthficrobiad i unrhyw dyrwyn fel dull penodol i reoli Salmonela yn groes i Erthygl 2(1) o Reoliad (EC) Rhif 1177/2006 (defnyddio gwrthficrobiaid).

Gwahardd defnyddio brechlynnau

9. Ni chaiff neb roi unrhyw frechlyn Salmonela byw i unrhyw dyrwyn yn groes i Erthygl 3(1) o Reoliad (EC) Rhif 1177/2006 (defnyddio brechlynnau).

Cofnodion

10. Rhaid i unrhyw berson y mae'n ofynnol iddo gadw cofnod o dan y Gorchymyn hwn ei gadw am ddwy flynedd ar ôl dyddiad ei wneud a rhaid iddo ei ddangos i un o arolygwyr neu swyddogion Gweinidogion Cymru os bydd gofyn a chaniatáu gwneud copi neu gymryd darn ohono.

Ymyrryd â samplau

11. Rhaid i berson beidio ag ymyrryd â sampl na gwneud dim iddi sy'n debygol o effeithio ar ganlyniad unrhyw brawf y mae'n ofynnol ei gynnal o dan y Gorchymyn hwn.

Pwerau Gweinidogion Cymru mewn achosion o fethu â chydymffurfio

12. Os bydd unrhyw berson yn methu â chymryd unrhyw gamau sy'n ofynnol gan y Gorchymyn hwn, caiff arolygydd drefnu i'r cyfryw gamau gael eu cymryd ar draul y person sydd wedi methu â chydymffurfio.

Gorfodi

13.—(1) Yr awdurdod lleol sydd yn gorfodi'r Gorchymyn hwn.

(2) Caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo, mewn perthynas ag achosion o ddisgrifiad penodol neu ag unrhyw achos penodol, mai Gweinidogion Cymru yn hytrach na'r awdurdod lleol fydd yn gorfodi'r Gorchymyn hwn.

13 Ionawr 2010

Elin Jones
Y Gweinidog dros Faterion Gwledig, un o
Weinidogion Cymru

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn gorfodi Rheoliad y Comisiwn 584/2008(6) a Rheoliad y Comisiwn 1177/2006(7).

Mae'n gwneud darpariaeth ar gyfer profi heidiau o dycwn am Salmonela. Mae hefyd yn gwahardd defnyddio gwrthficrobiaid a brechlyn Salmonela byw i reoli Salmonela.

Yr awdurdod lleol sy'n gorfodi'r Gorchymyn hwn.

Mae torri'r Gorchymyn yn dramgwydd o dan adran 73 o [Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981 \(p. 22\)](#), y gellir ei gosbi yn unol ag adran 75 o'r Ddeddf honno.

Mae asesiad effaith rheoleiddiol llawn o'r effaith a gaiff yr offeryn hwn ar gostau busnes a'r sector gwirfoddol ar gael ar wefan Llywodraeth Cynulliad Cymru.

---

(6) OJ Rhif L 162, 21.6.2008, t. 3.

(7) OJ Rhif L 212, 2.8.2006, t. 3.